

Sygn. akt: XII C 3395/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 września 2020r. r.

Sąd Rejonowy w Częstochowie XII Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodnicząca:	SSR Joanna Knapińska
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Katarzyna Szczepańska

po rozpoznaniu w dniu 11 września 2020 r. w Częstochowie, na rozprawie

sprawy z powództwa A. Ł. (1)

przeciwko M. M.

o zapłatę

- zasądza od pozwanego M. M. na rzecz powódki A. Ł. (1) kwotę 2.000 zł. (dwa tysiące) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 12 lutego 2019r. do dnia zapłaty;
- w pozostałym zakresie powództwo oddala;
- zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 100 zł. (sto złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

SSR Joanna Knapińska

Sygn. akt XII C 3395/19

UZASADNIENIE

Powódka A. Ł. (1) w pozwie wniesionym w dniu 18.09.2019r., domagała się zasądzenia od pozwanego M. M. kwoty 4.000,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 12.02.2019 roku do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, będącą następstwem zakażenia salmonellą w wyniku spożycia ciasta weselnego pochodzącego od pozwanego. Nadto powódka domagała się zasądzenia zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu swojego stanowiska wskazała, że w dniu 18-19.08.2018r. Wraz z rodzicami uczestniczyła w przyjęciu weselnym. W dniu 19.08.2018 roku po zakończeniu przyjęcia weselnego wydano gościom paczki z ciastem przygotowane przez cukiernię (...). Powódka spożyła ciasto jeszcze tego samego dnia, około godziny 20.00. Pierwsze poważne objawy pojawiły się 22.08.2018 roku w postaci ostrego bólu brzucha, biegunki i wysokiej gorączki. W wyniku zatrucia powódka doznała licznych niedogodności związanych ze złym stanem zdrowia, borykała się z dolegliwościami bólowymi, gorączkowała, była osłabiona, nie mogła uczestniczyć w zajęciach przedszkolnych. (...) S.A. V. (...), będące ubezpieczycielem pozwanego wypłaciło na rzecz powódki kwotę 1.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia za krzywdę, której doznała. Ubezpieczyciel odmówił jednak spełnienia roszczenia dalej idącego ze względu na wyczerpanie sumy

ubezpieczenia (20.000,00 zł). Pozwany w odpowiedzi na wezwanie do zapłaty wskazał, że nie uznaje roszczenia co do zasady i co do wysokości, albowiem sam fakt zarażenia nie uzasadnia w jego ocenie żądania zadośćuczynienia.

Pozwany M. M. w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa oraz zasądzenie zwrotu kosztów procesu.

Zakwestionował żądanie pozwu co do zasady i co do wysokości. Przyznał, że prowadzi działalność gospodarczą pod nazwą M. M. M. z siedzibą w W. i w ramach tej działalności zaopatrywał w wyroby cukiernicze przyjęcie weselne, które odbyło się w dniach 18-19.08.2018r. w restauracji w C.. Pozwany przyznał również, że po zakończeniu uroczystości uzyskał informację, że u gości weselnych oraz osób obdarowanych ciastem sąsiadów zaczęły występować objawy zatrucia pokarmowego. W konsekwencji wiele z tych osób wystąpiło z roszczeniami do pozwanego o wypłatę odszkodowań i zadośćuczynień.

Jednak jak twierdzi pozwany w przypadku powódki brak jest dowodów wskazujących na istnienie związku przyczynowo- skutkowego pomiędzy zjedzeniem weselnego ciasta a występującymi dolegliwościami. Pozwany wskazał, że pierwsze i zarazem jedyne w sprawie informacje na temat występowania w organizmie A. Ł. (1) pałeczek rodzaju Salmonella pojawiają się dopiero w kontekście samodzielnie i niezależnie zleconych przez powoda badań kału wykonanych przez (...) w C.. Wyniki badań pochodzą z września, października i listopada 2018 roku i dotyczą próbek kału pobranych od w/w odpowiednio w w/w miesiącach. W świetle powyższego należy stwierdzić, że przedmiotowe badania oraz pobranie próbek do nich miały miejsce po upływie kilku, a nawet kilkunastu tygodni po przyjęciu weselnym w restauracji (...) de sa". W konsekwencji nie można wykluczyć, że do zakażenia u powódki doszło w innych okolicznościach niż wskazane w pozwie.

Sąd ustalił i zważył co następuje:

Pozwany prowadzi działalność gospodarczą w postaci ciastkarni pod nazwą M. M. M. z siedzibą w W. i w ramach tej działalności zaopatrywał w wyroby cukiernicze przyjęcie weselne organizowane przez P. i I. W., które odbyło się w dniu 18.08.2018r. w restauracji (...) de sa w C.. Ciasto było na stołach weselnych, jak również zostało wręczone gościom podczas opuszczania przez nich przyjęcia weselnego. W paczce znajdowało się, m. in. ciasto „rafaello”. Powódka spożywała ciasto w pierwszym i drugim dniu wesela. Po przybyciu do domu ciasto zostało włożone do lodówki. Wieczorem zostało rozdzielone na domowników. Spożywała je powódka, jej ojciec, matka, babcia W. W. (1) oraz ciotka K. C..

W drugim dniu u powódki – niespełna sześciolatniej wówczas dziewczynki - wystąpiła silna biegunka, ból brzucha i oraz wymioty. Lekarz przyjmujący powódkę początkowo rozpoznał jelitówkę. Po trzech dniach nowożeńcy poinformowali rodziców powódki, że ciasto było zakażone salmonellą i że należy się udać do szpitala. Jednak w dniu 25.08.2018 roku powódka nie została przyjęta na oddział zakaźny z uwagi na brak miejsc (podobnie jak jej babcia i ciotka). Matka zabrała powódkę do przychodni (...), gdzie w dniu 27.08.2018 roku otrzymała receptę na B.. Powódka przez około 2 tygodnie wymiotowała i miała biegunkę. Badania laboratoryjne z dnia 07.09.2018 roku oraz z dnia 08.10.2018 roku potwierdziły zakażenie salmonellą. Badanie z dnia 9.11.2018tr. i z dnia 13.11.2018r. nie wykazało już obecności bakterii. Przez cały okres leczenia powódka musiała stosować dietę lekkostrawną. Schudła, była osłabiona.

Przez trzy miesiące powódka nie mogła uczęszczać do zerówki. Absencja w przedszkolu spowodowała u powódki braki w nauce, które skutkowały dalszymi problemami z nauką w szkole. Ponadto po powrocie do przedszkola dzieci nie chciały się z nią bawić, wyśmiewały się z niej.

Salmonella została stwierdzona u powódki, jej babci W. W. (1) oraz u ciotki K. C.. Wynik negatywny wystąpił u rodziców powódki, którzy w już wcześniej zaczęli antybiotykoterapię.

Pismem z dnia 04.10.2018 roku powódka wezwała ubezpieczyciela pozwanego, tj. (...) Towarzystwo S.A. V. (...) do zapłaty kwoty 20.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia.

Pismem z dnia 25.10.2018 roku ubezpieczyciel pozwanego przyznał powódce świadczenie w wysokości 1.000,00 zł. W piśmie z dnia 25.01.2019 roku odmówił dalszych świadczeń, z uwagi na wyczerpanie sumy gwarancyjnej ubezpieczenia poprzez wypłatę wcześniejszych świadczeń.

Pismem z dnia 29.01.2019 roku powódka wezwała pozwanego do zapłaty kwoty 5.000,00 zł, w terminie 7 dni, tytułem zadośćuczynienia w związku z zatruciem pokarmowym salmonellą w dniu 18.08.2018 roku.

Pozwany w odpowiedzi na powyższe wskazał, że nie uznaje zgłoszonych roszczeń co do zasady i co do wysokości. Jednocześnie pozwany wskazał, że nie neguje zaistniałej sytuacji. Podał, że sam fakt zarażenia nie uzasadnia żądania zadośćuczynienia co do zasady, jak i określonej w wezwaniu wysokości.

Powódka ponowiła wezwanie do zapłaty kwoty 5.000,00 zł w piśmie z dnia 19.03.2019 roku.

W związku z licznymi zgłoszeniami objawów zatrucia pokarmowego po przyjęciu weselnym państwa W. w prowadzonej przez pozwanego cukierni Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w C. przeprowadził kontrolę stanu sanitarno – technicznego pomieszczeń ciastkarni, dostawy, przechowywania, produkcji i dokumentacji oraz dokonano pobrania próbek żywnościowych i wymazów sanitarnych. W trakcie czynności kontrolnych w dniu 23.08. (...) stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- brak stosownej dokumentacji dla celów sanitarno – epidemiologicznych u czterech pracowników (tzw. książeczek),
- brudna podłoga w miejscach trudno dostępnych,
- brudno utrzymane urządzenia produkcyjne.

Decyzją z dnia 24.08.2018r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w C. nakazał zamknięcie całego zakładu. W uzasadnieniu stwierdzono, że u 25 osób, które konsumowały ciasta wyprodukowane w ciastkarni pozwanego stwierdzono objawy zatrucia pokarmowego, a napływają kolejne zgłoszenia. U pozwanego stwierdzono nieprawidłowości naruszające art. 59 ust. 1 i 2 ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia oraz innych przepisów, w tym przepisów Rozporządzenia (WE) Nr 853/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29.04.2004r w sprawie higieny środków spożywczych. Siedmioro pracowników ciastkarni zostało w trybie natychmiastowym odsuniętych od prac przy kontakcie z żywnością z powodu stwierdzenia pałeczek salmonelli spośród nich było czworo, którzy nie mieli aktualnych książeczek do celów sanitarno – epidemiologicznych (w tym sam pozwany). W próbce ciasta „rafaello” stwierdzono obecność bakterii Salmonella E..

Zakład pozwanego był zamknięty do 05.10.2018r., kiedy to (...) zezwolił na jego ponowne otwarcie po wykonaniu wszystkich zaleceń.

Do zakażenia bakteryjnego Salmonella E. u powódki doszło na skutek zjedzenia zakażonego tą bakterią ciasta wytworzonego przez cukiernię pozwanego. Obecnie badania nie wykazują już w organizmie powódki pałeczek z rodzaju salmonella.

(dowody: dokumentacja medyczna powódki: k. 10-22, 82- 88, pismo z dnia 10.09.2018 roku k. 25, korespondencja e- mail k. 28- 29, pismo z dnia 04.10.2018 roku k. 30, pismo z dnia 25.10.2018 roku k. 31, pismo z dnia 25.01.2019 roku k. 32, wezwanie do zapłaty k. 33, pismo pozwanego z dnia 04.03.2019 roku k. 39, zeznania powódki A. Ł. (2) k. 62-63, dokumentacja z Sanepidu dotycząca choroby powódki k. 67- 79, zeznania powoda M. Ł. k. 91-92, zeznania pozwanego M. M. k. 92, dokumentacja medyczna członków rodziny powódki k. 95-97, protokoły kontroli sanitarnej k. 100-113, opinie biegłego lekarza specjalisty chorób zakaźnych sporządzone w sprawach o sygn. XII C 838/19, XII C 3264/19 oraz XII C 687/19)

Autentyczność i wiarygodność dokumentów, na podstawie których dokonano ustaleń, nie była kwestionowana przez strony. Zeznania przesłuchanych stron postępowania również nie budziły wątpliwości co do ich wiarygodności co do sposobu przebiegu i leczenia zarażenia powódki salmonellą. Sad ustalił jednak, że nieobecność powódki w przedszkolu

spowodowana zakażeniem Salmonellą trwała trzy miesiące, nie zaś pół roku (rodzice dziewczynki zeznali zresztą także, że nieobecność trwała do czasu ustalenia, że jej organizm jest wolny od bakterii)

Co do sposobu, typowego przebiegu i leczenia zakażenia salmonellą Sąd posiłkował się opiniami biegłych lekarzy specjalistów chorób zakaźnych sporządzonych w sprawach o sygn. XII C 838/19, XII C 3264/19 oraz XII C 687/19. Biegła A. M. zapoznała się z protokołem kontroli sanitarnej przeprowadzonej w cukierni pozwanego i innymi dotyczącymi kontroli zakażeń sanitarnych. Opisała szczegółowo proces zakażenia, diagnozowania i leczenia oraz eliminacji nosicielstwa.

W badaniach wykonanych przez (...) w C. wykryto u powódki i próbkach przebadanego ciasta ten sam typ bakterii – Salmonella E.. W wydanej w sprawie XII C 838/19 opinii biegła stanowczo stwierdziła, że w analogicznej sytuacji z prawdopodobieństwem graniczącym z pewnością do zakażeń mogło dojść w wyniku zjedzenia ciasta w dniu 20.08.2018r.

Ciasto zjedzone przez powódkę pochodziło z tej samej cukierni, i z tej samej partii, co ciasto spożyte przez powódkę ze sprawy IXI C 838/19. Proces diagnozowania i leczenia powódki, a nadto objawy zakażenia wynikają z dokumentacji medycznej powódki, wyników badań laboratoryjnych oraz zeznań rodziców powódki. Ustalenia, że zakażenie powódki bakterią salmonella nastąpiło na skutek spożycia ciasta dostarczonego na wesele przez cukiernię pozwanego dokonano także na podstawie dokumentacji sporządzonej przez (...) w C., która przeprowadziła kontrole w cukierni pozwanego, zleciła uczestnikom obu wesel i gości weselnych przeprowadzenie badań laboratoryjnych w kierunku bakterii Salmonella, sporządzała wywiady epidemiologiczne - w dniu 29.08.2018r. odnośnie powódki i utrzymywała nad nią nadzór epidemiologiczny.

Sąd Rejonowy zważył, że żądanie przez powódkę zasądzenia zadośćuczynienia znajduje oparcie w treści art. 415 kc oraz art. 445 § 1 kc w związku z art. 444 § 1 kc. W niniejszym przypadku w grę wchodzi bowiem odpowiedzialność deliktowa na zasadzie winy, co wymagało wykazania szkody, winy pozwanego oraz związku przyczynowego pomiędzy zawinionym zachowaniem pozwanego a powstałą szkodą (odpowiedzialność pozwanego za zawinione działania i zaniechania pracowników cukierni nie była kwestionowana). Te przesłanki zostały w drodze procesu wykazane.

Pozwany nie kwestionował faktu zachorowania powódki w wyniku zakażenia bakterią Salmonella. Bezsporne jest także, że ciasto „rafaello” wytworzone w cukierni pozwanego, podane na przyjęciu weselnym P. i I. W., a także wchodzące w skład paczki z poczęstunkiem było zakażone bakterią salmonella. W ciastkarni pozwanego stwierdzono nieprawidłowości higieniczne, a także nieaktualne książeczki zdrowia do celów sanitarno- higienicznych. U czterech osób, które nie miały takich książeczek, stwierdzono obecność Salmonelli w kale, co oznacza, że mogły być nosicielami Salmonelli przed 20.08.2018 r. Tych faktów pozwany nie podważał, a pozwalają one uznać, że spełniona została przesłanka winy pozwanego.

Nie był kwestionowany fakt zjedzenia przez powódkę w dniach 18 i 19 sierpnia 2018r. zakażonego ciasta.

Jeśli chodzi o sporny związek przyczynowy pomiędzy zawinionym zachowaniem pozwanego a powstałą szkodą, to Sąd zważył, że w bogatym orzecznictwie sądów powszechnych i Sądu Najwyższego utrwalilo się zasługujące na aprobatę stanowisko, że w tego typu sprawach nie można powodowi stawiać nierealnego wymogu ścisłego udowodnienia, jakimi drogami infekcja przedostała się do organizmu. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17.07.1974r., (...) 415/74, nie publ.). W braku dowodu pewnego zwłaszcza w sprawach tzw. lekarskich przyjmuje się, że wystarczające jest ustalenie wysokiego, graniczącego z pewnością stopnia prawdopodobieństwa, że zakażenie nastąpiło w szpitalu (m.in. orzeczenia SN z dnia 17.06.1969, II CR 165/69, (...) 1969, nr 7-8, poz. 155, z dnia 6.11.1998r., III CKN 4/98, Lex 50231, (...) i in.).

Istnienie związku przyczynowego, gdy chodzi o zdrowie ludzkie, z reguły w ogóle nie może być absolutnie pewne, toteż wystarcza, gdy jest on ustalony z dostateczną dozą prawdopodobieństwa (por. np. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 17 czerwca 1969 r., II CR 165/69, z dnia 12 stycznia 1977 r., II CR 571/76, z dnia 21 października 1998 r., III CKN 589/97 i z dnia 5 kwietnia 2012 r., II CSK 402/11). W przypadku wielości możliwych przyczyn, decydujące znaczenie ma

przeważające prawdopodobieństwo związku przyczynowego szkody z jedną z przyczyn (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 2017 r., III CSK 167/16, wyrok z dnia 6 października 1976 r., IV CR 380/76, OSNC 1977, nr 5-6, poz. 93). Z powołanego orzecznictwa wynika też, że przy ustalaniu związku przyczynowego można wykorzystywać nie tylko dowody, lecz także domniemania faktyczne (art. 231 kpc.).

W okolicznościach niniejszej sprawy należy stwierdzić z prawdopodobieństwem graniczącym z pewnością, że do zakażenia powódki bakterią salmonella (które nie było kwestionowane) doszło w wyniku zjedzenia ciasta z wesela państwa W., o czym świadczą:

- wyniki postępowania prowadzonego przez Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w C., w tym fakt, że aż u czterech osób, które nie miały aktualnych książeczek zdrowia do celów sanitarnych, stwierdzono obecność bakterii Salmonella, mogły więc być one wcześniej nosicielami tej bakterii;
- wyniki wywiadu epidemiologicznego przeprowadzonego w dniu 29.08.2018r. i dotyczącego konkretnie powódki (nadzór epidemiologiczny trwał do 13.11.2018r.)
- zakażenie tym samym typem bakterii wykryto również u członków rodziny powódki;
- w badaniach wykonanych przez (...) w C. wykryto u powódki i próbkach przebadanego ciasta ten sam typ bakterii – Salmonella E.;
- u kilkudziesięciu osób, które spożywały w tym czasie ciasta wytworzone przez pozwanego (w ramach trzech przyjęć weselnych), wstąpiły objawy zatrucia pokarmowego oraz stwierdzono zakażenie bakterią Salmonella (por. końcowy meldunku z dochodzenia epidemiologicznego w aktach XII C 687/19 k. 47-53);
- wynikający z opinii biegłej przeprowadzonej w sprawach XII C 687/19 i XII C 3395/19 przebieg procesu zakażenia, pojawienia się objawów, diagnozowania i leczenia oraz eliminacji nosicielstwa, odpowiadający ustaleniom dotyczącym powódki, a wynikającym z dokumentacji lekarskiej, wyników badań laboratoryjnych, zeznań rodziców powódki.

Nie bez znaczenia jest również okoliczność, że Ubezpieczyciel pozwanego uznał roszczenie powódki za zasadne i wypłacił jej kwotę 1000 zł. tytułem zadośćuczynienia.

Z tych względów Sąd uznał, że przesłanka odpowiedzialności w postaci związku przyczynowego została również spełniona.

W ocenie Sądu zakażenia bakterią Salmonella E. przysporzyło powódce – w chwili zakażenia 6- letniej dziewczynce - cierpień fizycznych i psychicznych : wymioty, biegunka, ból brzucha, osłabienie , konieczność przyjmowania przepisanych przez lekarza pediatrę leków, trzymiesięczna nieobecność w przedszkolu, która przełożyła się na wyniki w nauce oraz relacje z rówieśnikami.

Zadośćuczynienie przysługuje za doznaną krzywdę rozumianą jako cierpienie fizyczne i psychiczne. Ma na celu złagodzenie tych cierpień i zrekompensowanie doznanej krzywdy. Na wysokość zadośćuczynienia ma wpływ stopień i czas trwania cierpień fizycznych, czyli odczuwanego bólu i innych dolegliwości. W orzecznictwie ugruntowany jest pogląd, iż zadośćuczynienie nie może być kwotą symboliczną, ale przedstawiać ekonomicznie odczuwalną wartość adekwatną do warunków gospodarki rynkowej (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 31 grudnia 2010 roku, III APa 21/10, POSAG 2011/1/51-78).

Przy określeniu kwoty należnego zadośćuczynienia w sprawie niniejszej Sąd uwzględnił zatem stres, cierpienie i niedogodności związane z wystąpieniem objawów zatrucia pokarmowego: biegunka, osłabienie, odwodnienie, powodujące konieczność leczenia, utrzymujące się dłużej objawy o słabszym nasileniu, osłabienie organizmu, a także opisane wyżej negatywne konsekwencje pozostawania w domu i absencji w przedszkolu.

W ocenie Sądu żądane w pozwie zadośćuczynienie w wysokości 5.000,00 zł. (łącznie z kwitą już wypłaconą) jest jednak kwotą wygórowaną. Sąd miał na uwadze, że powódka nie doznała długotrwałego ani trwałego uszczerbku na zdrowiu, nie była hospitalizowana, przebieg choroby nie był ciężki, a nieobecność w przedszkolu usprawiedliwiona zakażeniem trwała nie pół roku, ale około trzech miesięcy. Adekwatne zarówno w odniesieniu do obiektywnych przesłanek, a więc doznanego uszczerbku, jak i subiektywnych odczuć powódki, jest zadośćuczynienie łącznej kwocie 3.000,00 zł.

Z tych względów Sąd zasądził kwotę 2000 zł. (przy uwzględnieniu już wypłaconej kwoty 1000 zł.) Zadośćuczynienie w tej wysokości mieści się w granicach kompensacyjnego rozumienia zadośćuczynienia przy obecnym poziomie zarówno dochodów, jak i cen. Nie doprowadzi ono do nieuzasadnionego wzbogacenia pokrzywdzonej, choć stanowić będzie realnie odczuwalną ekonomicznie wartość.

W pozostałym zakresie powództwo zostało oddalone.

Podstawę prawną orzeczenia stanowią art. 445 § 1 kc oraz art. 444 § 1 kc w zw. z art. 415 kc.

O odsetkach orzeczono na podstawie art. 481 kc. W tym miejscu należy powołać się na wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 2011r. stanowiący, iż w sytuacji gdy zobowiązany nie płaci zadośćuczynienia w terminie wynikającym z przepisu szczególnego lub w terminie ustalonym zgodnie z art. 455 in fine kc, czyli po wezwaniu zobowiązanego do zapłaty, uprawniony nie ma niewątpliwie możliwości czerpania korzyści z zadośćuczynienia, jakie mu się należy już w tym terminie. W konsekwencji odsetki za opóźnienie w zapłacie zadośćuczynienia należnego uprawnionemu już w tym terminie powinny się należeć od tego właśnie terminu (V CSK 38/11, LEX nr 1129170).

Wezwanie do zapłaty z dnia 29.01.2019 roku zawierało 7- dniowy termin do zapłaty, zostało odebrane przez pozwanego w dniu 04.02.2019 roku, w związku z czym należy uznać, iż odsetki od zasądzonej kwoty należą się powódce od dnia 12.02.2019 roku.

O kosztach orzeczono na mocy art. 100 kpc. Powództwo zostało uwzględnione w 50%. Powódka poniosła opłatę od pozwu w wysokości 200,00 zł, a nadto koszt wynagrodzenia pełnomocnika w kwocie 900,00 zł oraz opłat skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17,00 zł. Na koszty poniesione przez pozwanego składa się koszt wynagrodzenia pełnomocnika w wysokości 900,00 zł oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17,00 zł. Stosownie do wyniku procesu należało zasądzić od pozwanego na rzecz powódki kwotę 100,00 zł.

SSR Joanna Knapińska